

РЕШЕНИЕ

№ 4656

гр. София, 12.07.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 60 състав,
в публично заседание на 27.05.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Георги Терзиев

при участието на секретаря Паола Георгиева, като разгледа дело номер **7448** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК, във вр. с чл. 13, ал.9 от Закона за енергетиката /ЗЕ/.

Образувано е по жалба на [фирма], ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място], район С., [улица], вх. А, ет. 2, ап. 3, представлявано от Е. Д. Й. – управител, чрез пълномощник срещу Решение № Ц-29/01.07.2020 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране /КЕВР/, в частта по Раздел II, т. 5.3, с което КЕВР утвърдила на [фирма] (Е. ЕАД) цена за достъп до електропреносната мрежа (без ДДС), която се дължи от производителите на електрическа енергия от слънчева и вятърна енергия, присъединени към електропреносната и електроразпределителните мрежи за цялото произведено количество електрическа енергия. В жалбата се развиват доводи, че решението е постановено при липса на компетентност, като жалбоподателят се е позовал на чл.11, ал.2 ЗЕ сочейки, че членовете на Комисията са с изтекъл мандат по време на постановяване на решението; излагат се твърдения, че е издадено при неспазване на установената форма, тъй като липсват мотиви и информация за състава на Комисията, т.е. дали е сформиран нужният кворум при приемането му. На следващо място, жалбоподателят твърди, че решението е издадено в противоречие с материалноправните разпоредби и в несъответствие с целта на закона, позовавайки се на чл. 126, ал.3 ПТЕЕ, според който „разходите, включени в цената за достъп за производители от вятър и слънце вече е заплатена чрез

балансиращата енергия“, поради което счита, че няма как да бъде вменено два пъти едно и също задължение на производителите. Във връзка с изложените доводи, жалбоподателят моли съда да обяви решението за нищожно, алтернативно да го обяви за незаконосъобразно в обжалваната му част на раздел II, точка 5.3. Изложени са подробни съображения в подкрепа на искането. Претендират се разноси.

В съдебно заседание, жалбоподателят, чрез процесуален представител, моли съда да отмени решението в обжалваната му част. Претендират се разноси, съгласно представен списък на разноските.

Ответникът – Комисия за енергийно и водно регулиране /КЕВР/, чрез процесуалните си представители, в съдебно заседание и в допълнителни писмени бележки оспорва жалбата като неоснователна, като се излагат подробни аргументи в тази насока. Искането към съда е жалбата да бъде оставена без уважение и да бъде потвърдено оспореното решение. Претендира се юрисконсултско възнаграждение и прави възражение за прекомерност на разноските претендирани от жалбоподателя.

Съдът, след преценка на събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

При утвърждаване на цените на електропреносното предприятие Е. ЕАД, получило лицензия за дейността „пренос на електрическа енергия“, Комисията прилага метод за регулиране „нормата на възвръщаемост на капитала“ с регулаторен период не по-кратък от една година. При прилагане на този метод за ценово регулиране, Комисията, по аргумент от чл.3, ал.2, т.1 НРЦЕЕ извършва следващ регулаторен преглед по свое решение или по заявление на енергийното предприятие при съществени отклонения между одобрените и отчетените елементи на необходимите приходи. В тази връзка, Е. ЕАД, със заявление, с вх. № Е-13-41-27 от 31.03.2020 г., е предложило цена за достъп до електропреносната мрежа за крайни клиенти в размер на 0.53 лв./MWh, без ДДС; цена за достъп до електропреносната мрежа за производители в размер на 2.79 лв. MWh, без ДДС; цена за достъп до електропреносната мрежа за производители на електрическа енергия, произведена от слънчева и вятърна енергия, в размер на 5.79 лв. / MWh, без ДДС; цена за пренос на електрическа енергия през електропреносната мрежа в размер на 12.49 лв./ MWh, без ДДС. Към заявлението е приложена и сравнителна таблица, съдържаща действащите към момента цени, предложените с цитираното заявление и процентното съотношение по отношение на изменението. В тази връзка, с цел по-голямата и навременна събираемост на вземанията за цената за достъп до електропреносната мрежа за производители на електрическа енергия от възобновяеми източници с динамично променяща се генерация, която се дължи от производителите на електрическа енергия от слънчева и вятърна енергия, присъединени към електроразпределителните мрежи, Е. ЕАД предлага при постановяване на окончателното решение за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“ да се регламентира механизъм за заплащане на тази цена, който е приложим и към онзи момент, а именно „Производителите, присъединени към електроразпределителни мрежи, заплащат ежемесечно цената на операторите на електроразпределителни мрежи, които превеждат цена на Е. ЕАД, за което последното не дължи плащане.“ По отношение на гореизложеното, Е. ЕАД, в частта касаеща производителите на електрическа енергия, добивана от възобновяеми източници, предлага следното на Комисията в т.3: Цена за достъп до електропреносната мрежа за производители на електрическа енергия от възобновяеми източници с динамично променяща се генерация – от слънчева и вятърна енергия,

присъединени към електропреносната и електроразпределителните мрежи, за цялото произведено количество електрическа енергия, в размер на 5.28 лв./MWh, без ДДС, при необходими годишни приходи 15 411 хил. лв. и количества произведена електрическа енергия от слънчева и вятърна енергия в размер на 2 919 535 MWh. Производителите, присъединени към електроразпределителните мрежи, заплащат ежемесечно цената на операторите на електроразпределителните мрежи, които превеждат цената на Е. ЕАД, за което последното не дължи плащане.

В КЕВР са постъпили заявления и от други дружества, но същите са неотнормими към оспорваната част на Решение № Ц-29/01.07.2020 г., поради което не следва и да бъдат обсъждани.

На 22.05.2020 г., със Заповед № 3-Е-83 от 22.05.2020 г. на председателя на КЕВР е назначена работна група за извършване на анализи въз основа на данните, съдържащи се в подадените от енергийните дружества заявления и постъпили допълнителни писма.

На 22.05.2020 г. е изготвен Доклад от с вх. № Е-Дк-424 от 22.05.2020 г., относно утвърждаване на цени в сектор "Електроенергетика", в който са отразени резултатите от извършения анализ и е предложено на Комисията да обсъди и вземе следните решения: 1. Да приеме доклада; 2. Да насрочи открито заседание, на което да бъдат поканени представители на заявителите 3. Приетият доклад, датата и часът на откритото заседание да бъдат оповестени на интернет страницата на КЕВР.

На 29.05.2020 г. е проведено открито заседание на КЕВР, отразено в Протокол № 112 от 29.05.2020 г., на което е приет доклад с вх. № Е-Дк-424 от 22.05.2020 г. и е насрочено открито заседание за разглеждане на доклада по т. 1 на 04.06.2020 г. от 10. 00 часа. Определен е срок за представяне на становища.

На 04.06.2020 г. е постъпило в КЕВР становище от Е. ЕАД, с вх. №Е-13-41-37/04.06.2020 г. към оповестен от КЕВР на 29.05.2020 г. доклад от дирекция "Електроенергетика и топлоенергетика", дирекция "Правна".

На 04.06.2020 г. е проведено открито заседание на КЕВР, на което е взето решение за насрочване на закрито заседание за приемане на проект на решение относно утвърждаване на цената за достъп до електропреносната мрежа за производители на електрическа енергия от възобновяеми източници с динамично променяща се генерация – от слънчева и вятърна енергия, присъединени към електропреносната и електроразпределителните мрежи.

Видно от извлечение от Протокол № 118/05.06.2020 г., на същата дата е проведено закрито заседание на КЕВР, на което е приет проект на решение, относно утвърждаване на цени в сектор "Електроснабдяване" и е насрочено обществено обсъждане на проекта на решение на 09.06.2020 г. от 11. 00 часа, както и е взето решение да бъдат поканени чрез съобщение на интернет страницата на Комисията заинтересованите лица по смисъла на чл.14, ал.2 ЗЕ, и е даден 14- дневен срок за предоставяне на становища.

На 09.06.2020 г. е изготвен Протокол от Обществено обсъждане на проект на решение за утвърждаване на цени в сектор "Електроенергетика". На 22.06.2020 г. в КЕВР е постъпило становище относно Проект за решение за утвърждаване на цени в сектор "Електроенергетика" за новия регулаторен период 01.07.2020 г. - 30.06.2021 г. от Омбудсман на Република България, както и становища и възражения от заинтересовани лица и организации.

Видно от извлечение от Протокол № 146/01.07.2020 г., в частта му по т.4 от закритото

заседание на КЕВР, проведеното заседание на Комисията е в състав „Енергетика“, а присъствалите на него лица – членове на КЕВР – А. Й., В. В., Г. З. и Е. Х. са лица със стаж в областта на енергетиката. На заседанието са присъствали също така и председателя, както и членовете на Комисията – Р. О. и С. Т..

С обжалваното в настоящото производство Решение № Ц-29/01.07.2020 г. на КЕВР, в частта по Раздел II, т. 5.3, КЕВР е утвърдила цена за достъп до електропреносната мрежа за производители на електрическа енергия от възобновяеми източници с динамично променяща се генерация – от слънчева и вятърна енергия, присъединени към електропреносната и електроразпределителните мрежи, за цялото произведено количество електрическа енергия, в размер на 5.28 лв./MWh, без ДДС, при необходими годишни приходи 15 411 хил. лв. и количества произведена електрическа енергия от слънчева и вятърна енергия в размер на 2 919 535 MWh. Производителите, присъединени към електроразпределителните мрежи, заплащат ежемесечно цената на операторите на електроразпределителните мрежи, които превеждат цената на Е. ЕАД, за което последното не дължи плащане.

По делото е приета административната преписка.

Съдът, след като обсъди събраните по делото доказателства във връзка с направените в оспорването оплаквания, доводите и становищата на страните и като извърши цялостна проверка на законосъобразността на оспорения административен акт прави следните правни изводи:

Жалбата е подадена в законоустановения срок от лице, чиито права и законни интереси са непосредствено засегнати от оспорения акт, поради което се явява допустима за разглеждане.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна по следните съображения:

По валидността на акта:

Оспореният акт е издаден от компетентен независим специализиран държавен колективен орган, на когото са възложени функции по регулиране на дейностите в енергетиката, във водоснабдяването и канализацията – чл. 10 ЗЕ, в рамките на законовите му правомощия. Като регулатор на обществените отношения в областта на енергетиката, въпреки, че няма изрично отбелязване в ЗЕ, че органът е постоянно действащ, то може да се направи обоснован извод за това, тъй като законодателят е предвидил в случай, че мандатът на членовете на Комисията е изтекъл, то същите да продължат да изпълняват функциите си до встъпване в длъжност на новоизбраните членове, видно от разпоредбата на чл.11, ал.5, изр.2 - ро от ЗЕ. По отношение на изискуемия кворум, заседанието на Комисията е проведено в състав „Енергетика“, а присъствалите на него лица – членове на КЕВР – А. Й., В. В., Г. З. и Е. Х. са лица със стаж в областта на енергетиката. На заседанието са присъствали също така и председателя, както и членовете на Комисията – Р. О. и С. Т., поради което и съобразно чл.11, ал.1 и чл.12, ал.1 ЗЕ е видно, че в случая е наличен законоустановения кворум. От горните констатации следва, че обжалваното решение е издадено от компетентен орган и не страда от пороци, водещи до неговата нищожност.

По процесуалната и материална законосъобразност на акта:

Атакуваното решение № Ц-19/01.07.2019 г. на КЕВР е постановено в съответствие с административнопроизводствените правила, в частност– с реда, предвиден в цитираните нормативни актове.

Спазена е установената форма за издаване на индивидуален административен акт.

Видно от неговото съдържание, същото е издадено в предвидената от закона форма, тъй като съдържа изброените в чл. 59, ал. 2 от АПК реквизити: наименование на органа, който го издава, наименование на акта, адресат, фактическите и правни основания за постановяване на решението, разпоредителна част, определяща правата и задълженията, начин и срок на изпълнение, срок и начин на обжалване и е подписано от председателя на колективния орган. В този смисъл нормативно установената форма за издаване на решението е спазена, а доводите за липса на такава са неоснователни. Също така видно от представеното по делото извлечение от протокол № 146 от 01.07.2020 г. в частта му по т. 4 от закрито заседание на КЕВР, цитирано по-горе процесното решение е взето със седем гласа „за“ от седем присъствали членове на КЕВР.

Видно от процесното решение, същото съдържа 101 страници, като от стр. 1 до стр. 94 се съдържат подробни мотиви защо Комисията е приела посочените в диспозитива цени. По-конкретно, мотиви за цената на Е. ЕАД за достъп до електропреносната мрежа за производители на електрическа енергия, произведена от слънчева или вятърна енергия, се съдържат на стр. 53-54 от Решение № Ц-29 от 01.07.2020 г., където са изложени подробно всички правни и фактически основания за приемане на съответната цена. Съгласно чл. 36, ал. 1 от ЗЕ цените, които подлежат на регулиране, се образуват от енергийните предприятия съобразно изискванията на ЗЕ и съответните наредби по неговото прилагане. В ал. 3 на чл. 36 от ЗЕ е предвидено, че методите за регулиране на цените, правилата за тяхното образуване или определяне и изменение, редът за предоставяне на информация, внасяне на предложенията за цените и утвърждаването на цените се определят с наредби за електрическата енергия, топлинната енергия и природния газ, приети от Комисията. Във връзка с горното КЕВР е приела Наредба № 1 от 14 март 2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия, в която в глава четвърта е предвиден редът за утвърждаване, определяне и изменение на цени. Така в чл. 39 от НРЦЕЕ се посочва, че енергийните предприятия подават заявления в Комисията по утвърдени от нея образци за утвърждаване на изменение на действащи цени.

Във връзка с горното, Е. ЕАД е започнало производството пред Комисията, като е подало в КЕВР Заявление, с вх. № № Е-13-41-27 от 31.03.2020 г. за утвърждаване на цена за достъп за производители на електрическа енергия, произведена от слънчева или вятърна енергия (лист 273-393 от административната преписка).

Комисията е публикувала на своята интернет страница предложението, подадено от Е. ЕАД, за утвърждаване на цена за достъп за производители на електрическа енергия, произведена от слънчева или вятърна енергия.

На 29.05.2020 г. на интернет страницата на Комисията е оповестено на обществеността, че на 04.06.2020 г. от 10.00 ч. в сградата на КЕВР, [населено място], [улица], ет. 4 ще се проведе открито заседание относно доклад за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“.

На 05.06.2020 г. на интернет страницата на Комисията е оповестено, че на 09.06.2020 г. от 11.00 ч. в сградата на КЕВР, [улица], ет. 4, ще се проведе обществено обсъждане на проект на решение за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“.

Видно от административната преписка не е налице нарушение на чл. 35 от АПК. КЕВР е изисквала цялата релевантна информация по случая и е извършила задълбочен и пълен анализ на всички факти и обстоятелства. Също така е изисквала и относимата информация от всички лица участващи в административното производство страни,

като в конкретния случай това са операторът на електропреносната мрежа и операторите на съответните разпределителни мрежи.

В мотивите на Решение № Ц-29 от 01.07.2020 г. е посочено, че съгласно чл.

12 от Правилата за търговия с електрическа енергия (ПТЕЕ), предмет на договорите за достъп е предоставянето на услугата „достъп до електропреносната мрежа" и на системни услуги, в които се уреждат правата и задълженията на страните във връзка с диспечирането, предоставянето на студен резерв и допълнителни услуги, които договори са условие за изпълнение на договорите за продажба на електрическа енергия. Редът, условията и съотношението в заплащането на цените на тези услуги се определят с ПТЕЕ. По аргумент от чл. 12 и чл. 29 от ПТЕЕ, във връзка с понятието за системни услуги съгласно т. 53а от ДР на ЗЕ, цената за достъп до електропреносната мрежа отразява и разходите, които се предизвикват във връзка с управление на електроенергийната система и се отнасят към дейността по цялостно управление и администриране, т.е. и от дейността на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници.

За предходния ценови период, както и за настоящия такъв Е. ЕАД е обосновало необходимост от допълнителен резерв с увеличение на диапазона за вторично регулиране на Ф. и от ВяЕЦ. Е. ЕАД е аргументирало искането си с характера на производството и потреблението на електрическа енергия като единен и сложен процес, зависещ от множество фактори - икономическо състояние на страната, метеорологични условия, степен на развитие на промишлеността, потребление на населението, аварийност на съоръженията. За постигане баланса на електроенергийната система. Е. ЕАД балансира във всеки един момент от време непринудените случайни отклонения, в т.ч. вследствие на аварии, на електрическия товар, производствените мощности и междусистемните обмени.

Производството на електрическа енергия от Ф. и ВяЕЦ, за разлика от производството на електрическа енергия от ВЕЦ и централи произвеждащи електрическа енергия от биомаса, е с непостоянен характер, тъй като е силно зависимо от променливите метеорологични условия и води до увеличаване на разходите за разполагаемост за допълнителни услуги, за пълноценно участие за регулиране на електрическите централи, за разходите за спирания и пускания, както и тези за резерв.

В тази връзка и с оглед необходимостта от поддържане на баланса на електроенергийната система и компенсиране на влиянието на производството на електрическа енергия върху него от тези ВИ. преносният оператор е обосновал допълнителни разходи за закупуване на резерв за вторично регулиране за заплащане на термичните централи за пълноценно участие в първично и вторично регулиране, регулиране на напреженията и „цикли палене-гасене".

Следва да се отбележи, че в жалбата не са изложени никакви мотиви по отношение на незаконосъобразността на определената на Е. ЕАД цена за достъп до електропреносната мрежа. Твърденията са изложени формално, без конкретно обвързване с фактите по спора и удостоверяващите ги писмени доказателства. С оглед разпределението на доказателствената тежест, жалбоподателят не са ангажирали доказателства относно твърденията си за незаконосъобразност на утвърдената от КЕВР цена за достъп. В тази връзка

ценообразуващите елементи, формиращи цената за достъп до електропреносната мрежа, която се дължи от производители от Ф. и ВяЕЦ, присъединени към електропреносната и електроразпределителните мрежи за цялото произведено количество електрическа енергия са посочени в таблицата на стр. 54 от мотивите.

Предвид горните аргументи, цената за достъп до електропреносната мрежа, която се дължи от производители от Ф. и ВяЕЦ, присъединени към електропреносната и електроразпределителните мрежи за цялото произведено количество електрическа енергия е формирана при следните ценообразуващи елементи:

- Ценообразуващият елемент „количества електрическа енергия“ е и определен от КЕВР в размер по-голям от заявления от Е. ЕАД, а именно: 2 919 535 MWh, при отчетена тенденцията за увеличение на произведената електрическа енергия от слънчева и вятърна енергия от началото 2020 г. спрямо същия период на 2019 г., които представляват **прогнозни** количества електрическа енергия, които ще бъдат произведени от Ф. и от ВяЕЦ, т.е. размерът на цената следва да се намали спрямо поисканият от Е. ЕАД.

- Ценообразуващият елемент „необходими годишни приходи“ в размер на 15 411 хил. лв. представлява сбор от разходите за осигуряване на допълнителен резерв от 100 MW, разделение на общия брой астрономически часове за една календарна година, който е 8 760 часа, остойностени по 10 лв. за 1 MWh.

Не е налице и нарушение на принципа, заложен в чл. 31, т. 1 от ЗЕ цените да са недискриминационни и основани на обективни критерии и определени по прозрачен начин. Както беше посочено по-горе, именно производителите на електрическа енергия от вятър и слънце се влияят най-много от метеорологичните условия, поради което същите създават най-голяма опасност за енергийната система, поради внезапните пикове и спадове в производството на електрическа енергия от тези производители. Поради това, за да може да бъде балансирана системата, е необходимо закупуването на допълнителни услуги, както и признаване на по-високи разходи за диспечирание на посочените централи. Така същите следва да се определи цена за достъп до мрежата на Е. ЕАД, тъй като именно те, а не другите производители на електрическа енергия създават допълнителни разходи като цяло за балансиране на енергийната система.

От изложеното е видно, че процесната цена за достъп не е дискриминационна - дължи се от тези, които създават реални разходи за управление на енергийната система; обоснована е на обективни критерии - поради силното влияние от метеорологичните условия и икономическа обстановка (произвежда се електроенергия, когато са подходящи метеорологичните условия, независимо дали на стопанството му е необходима тази енергия или не и обратното); определена е по прозрачен начин - в мотивите и обсъдените документи подробно е описан механизмът на определяне на цените за достъп и въз основа на какви документи и защо Комисията се е спряла на тях.

При приемане на процесното решение са спазени и принципите, регламентирани в чл. 23, т. 3 и т. 5 от ЗЕ. Утвърдените от КЕВР цени са

формирани при спазване на нормативните изисквания, в съответствие с правомощията на Комисията и в изпълнение на изискванията за ценово регулиране на дейностите по осигуряване на достъп до електропреносната и електроразпределителните мрежи, при баланс между интересите на енергийните предприятия и клиентите, осигуряване на равнопоставеност между отделните категории предприятия и потребители и създаване на стимули за ефективна дейност. Липсата на утвърдена цена за достъп до електропреносната и електроразпределителните мрежи би предизвикала конфликт между интересите на енергийните предприятия по смисъла на ЗЕ, тъй като законът е категоричен, че такава цена се дължи поради възмездността на услугата, която се предоставя (арг. от § 1, т. 15 от Допълнителните разпоредби на ЗЕ). По този начин с приемането на процесното решение са осъществени и целите на ЗЕ, предвидени в чл. 2. ал. 1, т. 1, т. 2 и т. 3 - качествено и сигурно задоволяване на потребностите от електроенергия; енергийно развитие при ефективно използване на енергията и създаване на конкурентен и финансово стабилен енергиен пазар. Затова оспорваното решение е в съответствие и с целта на закона.

Видно от измененията от 17.07.2012 г. на Закона за енергетиката, обнародвани в Държавен вестник, бр. 54 от 2012 г. в чл. 84, ал. 2 е въведено задължението на производителите на електрическа енергия да сключат договори за достъп с оператора на електропреносната мрежа и/или с оператора на електроразпределителна мрежа, в които се уреждат правата и задълженията на страните във връзка с диспечирането, предоставянето на студен резерв и допълнителни услуги.

Твърдението на жалбоподателя, че не се налага създаването на отделна цена за достъп за ВЕИ производители противоречи на смисъла на Закона за енергетиката, който по императивен начин е задължил всички производители на електрическа енергия да сключат договори за достъп с оператора на електропреносната мрежа и/или с операторите на електроразпределителните мрежи, в които се уреждат правата и задълженията на страните във връзка с диспечирането, предоставянето на студен резерв и допълнителни услуги (арг. от чл. 84, ал. 2 от ЗЕ). Един от задължителните елементи на посочените договори е именно цената за достъп, която подлежи на регулиране от КЕВР по силата на чл. 30, ал. 1, т. 10 и т. 13 от ЗЕ. В този смисъл, КЕВР е компетентна да утвърждава цена за достъп за всички производители.

Необосновано е твърдението на жалбоподателя, че разходите, включени в цената за достъп за производители от вятър и слънце вече е заплатена чрез цената на балансиращата енергия. Това е така, тъй като в чл. 126, ал. 3 от ПТЕЕ ясно е посочено, че *разполагаемостта за допълнителни услуги и студен резерв задължително се предоставят от ползвателите на мрежата в съответствие с Правилата за управление на електроенергийната система, като възстановяването на разходите за тях на независимия преносен оператор се извършва чрез цената за услугата достъп до електропреносната мрежа. Останалите допълнителни услуги, включително пълноценното участие в регулирането на електроенергийната система, задължително се предоставят от*

ползвателите на мрежата в съответствие с Правилата за управление на електроенергийната система, като възстановяването на разходите за тях на ползвателите се извършва чрез цената на балансиращата енергия...".

„Отговорността за балансиране" по Глава пета от ПТТЕ се заплаща от всички участници на електроенергийния пазар. Законодателят е възприел именно такъв модел на функциониране на балансиращия пазар, който да определя отговорността за балансиране въз основа на разминаването между прогнозното и реално произведено съответно консумирано количество електрическа енергия. Подходът по отношение на посочения пазар, цели да разпределя справедливо разходите за балансиране на електроенергийната система, като стимулира отделните пазарни участници максимално точно да предвиждат количествата електрическа енергия, които ще консумират или произведат.

От горното е видно, че е налице разлика между двата типа задължения, които възникват за участниците на електроенергийния пазар: чрез цената за достъп се осигурява сигурно и надеждно функциониране на електроенергийната система, а чрез отговорността за балансиране се стимулират отделните участници да прогнозира максимално точно колко енергия ще произведат респективно консумират.

По отношение на твърденията на жалбоподателя, че неправилно и незаконосъобразно е разглеждането на двата вида производители (от слънце и от вятър) при определянето на цената за достъп, както и твърденията, че цената за достъп на тези производители ще доведе до двойно плащане и получаване в полза на електропреносното дружество на допълнителни приходи, съдът споделя изводите на ответника, че производството на електрическа енергия от Ф. и ВяЕЦ, за разлика от производството на електрическа енергия от водноелектрически централи и централи, произвеждащи електрическа енергия от биомаса, е с непостоянен характер, тъй като е силно зависимо от променливите метеорологични условия и води до увеличаване на разходите за: разполагаемост за допълнителни услуги, пълноценно участие за регулиране на електрическите централи, спирания и пускания, както и тези за резерв. В тази връзка покриването на тези разходи чрез цената за достъп до електропреносната мрежа би било необосновано, неравнопоставено и в нарушение на интересите на крайните клиенти, тъй като тези разходи се явяват допълнителни за системата и тяхната финансова тежест следва да се компенсира от субектите, които са ги причинили. В тази връзка производителите на електрическа енергия от слънчева и вятърна енергия следва да покриват допълнителните разходи, които предизвикват за управление на системата, поради което няма как преносното предприятие да получава допълнителни приходи.

Следва да се има предвид, че цените за достъп до електропреносната мрежа или електроразпределителните мрежи се утвърждават от КЕВР на самостоятелно правно основание и се дължат на самостоятелно основание за мрежовите услуги, които операторът на електропреносната мрежа или съответният оператора на електроразпределителна мрежа предоставя на производителите на електрическа енергия, във връзка с ползването на

мрежата. Същите произтичат от въведените в българското законодателство европейски норми и по-конкретно чл. 84, ал. 2 и ал. 3 от ЗЕ, с които на 17.07.2012 г. са въведени изискванията на чл. 17, пар. 2. буква „г“ от Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО, съгласно който *„събирането на всички свързани с преноса такси, включително такси за достъп, изравнителни такси за допълнителни услуги като например закупуване на услуги (балансиране на разходи, енергия за покриване на загуби)“* цените за балансиране произтичат на самостоятелно основание от ЗЕ и Правилата за търговия с електрическа енергия, а освен това стойността им не подлежи на утвърждаване от КЕВР, а се определя в зависимост от предизвиканите от всеки производител небаланси в електроенергийната система. Също така тук следва да се отбележи, че принципът за балансиране е въведен със Закона за енергетиката още в първоначалната редакция на същия от 2003 г. (чл. 21, т. 8 от ЗЕ, чл. 91 от ЗЕ, чл. 99 от ЗЕ, обн. ДВ, бр. 107 от 9.12.2003 г.). Посоченият принцип е въведен и съществувал във всички правила за търговия с електрическа енергия, приемани от КЕВР от 2003 г. до момента. Довод за заплащането на такива разходи преди стартирането на балансиращия пазар от юни 2014 г., включително и от жалбоподателя е и посочената в чл. 11, ал. 4 от цитирания по-горе договор за изкупуване, в който е посочена точна цена на съответните разходи.

Съдът намира, че възприетия от административния орган "единен подход" по отношение формирането на ценообразуващите елементи не противоречи на закона и е въпрос на негова дискреционна преценка. Нито ЗЕ, нито НРЦЕЕ съдържат ограничения или изисквания по отношение подхода, който органът ще приложи при разглеждането на постъпилите от енергийните предприятия предложения за утвърждаване на цени и при излагането на мотивите, обосноваващи взетите от него решения.

Освен това, съгласно чл. 35, ал. 1 от ЗЕ енергийните предприятия имат право да предявят искане за компенсиране на разходи, произтичащи от наложени им задължения към обществото, включително свързани със сигурността на снабдяването, защитата на околната среда и енергийната ефективност, като съобразно ал. 2 за такива разходи се признават и тези, които произтичат от задължения, свързани с изпълнение на индивидуалните цели за енергийни спестявания, съгласно чл. 14, ал. 4 и чл. 15 от ЗЕЕ. Редът и начина, по който се упражнява това право, е определен в ал. 3 до ал. 5 на чл. 35 и предполага развитието на отделно производство, приключващо с нарочен акт за признаване на тези разходи (арг. от чл. 35, ал. 3 и ал. 4 ЗЕ). По делото няма данни такова производство да се е развило и да е издаден съответен акт на КЕВР.

Предвид изложеното, състава на съда приема, че не са налице основания за отмяна на Решение № Ц-29/01.07.2020 г. на КЕВР в оспорваната му част, поради което жалбата следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

При този изход на спора в тежест на жалбоподателя остават направените от него разноски. Същите се дължат на ответника в съответствие с чл. 143, ал. 4 от АПК, във връзка с чл. 78, ал. 8 от ГПК и чл. 25, ал. 1 от Наредбата за

заплащане на правната помощ, в размер на 150. 00 лв. за юрисконсултско възнаграждение.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд – С. - град, Трето отделение, 60 състав

РЕШИ:

ОТХЪРЛЯ жалбата на [фирма], ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място], район С., [улица], вх. А, ет. 2, ап. 3, представлявано от Е. Д. Й. – управител срещу Решение № Ц-29/01.07.2020 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране /КЕВР/, в частта по Раздел II, т. 5.3, с което КЕВР утвърдила на [фирма] (Е. ЕАД) цена за достъп до електропреносната мрежа (без ДДС), която се дължи от производителите на електрическа енергия от слънчева и вятърна енергия, присъединени към електропреносната и електроразпределителните мрежи за цялото произведено количество електрическа енергия.

ОСЪЖДА на [фирма], ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място], район С., [улица], вх. А, ет. 2, ап. 3, представлявано от Е. Д. Й. – управител да заплати на Комисията за енергийно и водно регулиране сумата в размер на 150. 00 лв., представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд с касационна жалба в 14-дневен срок, от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ:

